
MISJONÆRBARN

En handlingsplan for verdighet, tilgivelse og forsoning

Innhold:

1. Innledning
2. Bakgrunn
3. Formål med planen
4. En helhetlig handlingsplan
5. Organisering av arbeid
6. Finansiering av tiltak
7. Veien videre

1. Innledning

Handlingsplanen er kommet i stand gjennom et konstruktivt samarbeid mellom NORME og Sendt bort. Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra ledelsen/styret i NORME og styret i Sendt bort

Handlingsplanen bygger på de samme 5 hovedpilarene som i handlingsplanen utarbeidet for misjonærbarn tilhørende øvrige misjonsorganisasjoner. Målet med planen er at tilbudene til alle misjonærbarn skal være likeverdige med de tilbud de store organisasjonene tilbyr sine misjonærbarn.

2. Bakgrunn

De ulike misjonsorganisasjonene har siden 1800- tallet sendt et stort antall misjonærer og familier til utlandet. Ulike ordninger for skole og omsorg av barn har vært praktisert, og ordning med internat ble praktisert fra 1950-tallet

Et stort antall barn ble gjennom internatordninger ufrivillig adskilt fra sine foreldre og utsatt for urett og omsorgssvikt. Misjonærbarnas opplevelser av oppvekst i utlandet er ulike. Både vonde og gode.

IRIS-rapporten (NLM/NMS) fra 2009 bekreftet at mange misjonærbarn bærer med seg sår og traumer fra barndommen. De ulike organisasjonene har hatt en ordning for oppfølging av tidligere misjonærbarn, og flere har hatt god nytte av den støtte de har fått til helsehjelp eller besøk til oppvekstland.

Historien viser også at mange misjonærbarn som har søkt hjelp har opplevd manglende eller sen respons og ikke å bli tatt på alvor.

Støttegruppen Sendt bort ble etablert i slutten av 2023 med mål om å skape et nettverk og fellesskap for misjonærbarn, samt på jobbe for en verdig og rettferdig oppreisning

3. Formål

Bidra til at misjonærbarn som har fått ulik grad av belastninger som følge av oppveksten i utlandet skal få bedre forutsetninger for å få gode og verdige liv

Tiltakene utformes slik at de ivaretar misjonærbarna som trenger det på en best mulig måte, og også bidra til hjelp for foreldre, lærere og internatpersonell

4. En helhetlig og forpliktende handlingsplan

Partene har i fellesskap landet på at målrettede tiltak innenfor følgende -fem- byggeklosser vil være viktig for måloppnåelse

- a. Tilsluttede organisasjoner beklager og tar ansvar overfor sine misjonærbarn
- b. De som trenger det får tilgang til et gratis og tilrettelagt helsetilbud
- c. Det legges til rette for trygge møteplasser og nettverk
- d. Mer fakta og kunnskap og formidling av misjonærbarnhistorien(e)
- e. Ordning for økonomisk oppreisning etableres

4a) Beklagelse

Utarbeides av tilsluttede organisasjoner som ønsker å gi sine misjonærbarn en beklagelse, og/eller fornye/stadfeste tidligere beklagelse.

4b) Et godt og helhetlig helsetilbud

Mange misjonærbarn har ulike grader av plager og traumer etter opplevelser fra barndommen/oppveksten i utlandet. Mange opplever det som vanskelig å få et godt og helhetlig helsetilbud

Misjonærbarn som trenger hjelp skal få nødvendig helsetilbud dekket.

- Lavterskeltilbud om samtale
- Profesjonell og rask utredning
- Individuell tilpasset behandling
- Reise til oppvekstland der det inngår som en del av en behandling
- Familierelasjon

Det tilrettelegges også for seminarer, kurs, gruppesamtaler

Organisasjoner tilsluttet NORME-avtalen kan benytte seg av samme helsetilbud som det som er etablert for øvrige organisasjoner. Dette inkl. blant annet;

- Bispehagen Samtalesenter (Stavanger)
- Klinikk for krisepsykologi (Bergen)
- Favne Psykologbistand (Oslo)
- Senter for Krisepsykologi (Trondheim)
- Spire Psykologsenter (Kr.sand)
- Vake ressurscenter (Oslo)
- Fermate ressurscenter (Oslo)

Tilbud skal være tilgjengelig (kort ventetid) og enkelt å forholde seg til for den enkelte. Videre er tilbudet anonymt og livssynsåpent for de som ønsker det.

4c) Etablering av trygge møteplasser

Mange misjonærbarn etterspør trygge møteplasser og fellesskap for erfaringsutveksling, læring og selvhjelp

Det er enighet om å etablere og arrangere blant annet;

- Fysiske samlinger 1-2 ganger per år
- Digitale kurs- og temakvelder
- Nettverksbygging (digitale grupper)
- Lokale grupper

- Tilrettelagte samlinger for foreldre
- Tilrettelagte samlinger for ansatte

4d) Økt kunnskap og formidling av historie(r)

Mer forskning og undersøkelser er viktig for å øke kunnskap og forståelse rundt det å vokse opp som misjonærbarn i utlandet.

Samtidig er det et stort behov for mange å få trygge rammer for å kunne formidle egen historie og misjonærbarnhistorien samlet

Det anbefales at det settes av midler til blant annet følgende tiltak:

- Ta initiativ til og gjennomføre nye kartlegginger/undersøkelser
- Bidra til kartlegging av staten sin rolle
- Samle og formidle fortellingene til misjonærbarna,
- Gi støtte til prosjekter for formidling av historiene
- Nettverksbygging via EuroTCK, Flexid m.m.
- Kurs og temakvelder
- Ressurssider på egne nettsider

4e) Individuell oppreisning

En individuell oppreisning skal bidra til å bøte på skader som har oppstått på grunn av belastende opplevelser (tort og svie). Alle mennesker bærer på erfaringer som har gitt konsekvenser for resten av livet. For noen har belastninger og konsekvenser blitt større enn for andre.

De som har fått en slik belastning kan søke om å få en symbolsk oppreisning etter modell av den statlige rettferdsvederlagsordningen. Søknad bør dokumenteres og underbygges med stor vekt på egenklæring.

Det etableres et eget utvalg som skal prioritere og avgjøre søknader. Utvalget er sammensatt av 2 medlemmer som representerer NORME-avtalen, 2 fra

SendtBort og 2 eksterne fagpersoner (2+2+2).

Utvalget jobber etter de samme retningslinjer som allerede er etablert av Misjonssambandet og øvrige organisasjoner.

Retningslinjer for utvalgets arbeid med søknadsbehandling bør bl.a. omhandle følgende kriterier:

- Spesielt mange og/eller lange adskillelser fra omsorgspersoner
- Alder ved adskillelse
- Grad av omsorgssvikt
- Utsettelse for fysisk og/eller psykisk vold
- Utsettelse for seksuelle overgrep, alvorlig vold og/eller krenkelser eller manglende adekvat oppfølging ved dødsfall i kjernefamilien
- Andre forhold/omstendigheter i oppvekstsituasjonen som har påført den enkelte store negative konsekvenser.

Oppreisningsnivåene følger statens rettferdsvederlagsordning. Gradert etter alvorlighetsgrad settes nivået til kr. 50.000 – kr. 250.000. Ordningen er subsidiaer etter erstatning utbetalt etter andre tilsvarende ordninger.

Misjonærbarn som har behov for juridisk vurdering av sin sak, får dekket juridisk bistand etter etablert praksis (inntil et beløp tilsvarende 7 timer til offentlig salærsats).

Dersom juridisk vurdering konkluderer med at det er grunnlag for en sak, skal erstatning gjennom offentlige etablerte ordninger prøves først. Dersom det ikke er grunnlag for det, eller dette ikke fører frem, kan sak tas til forhandling med respektive organisasjon tilsluttet avtalen handlingsplanen via NORME.

Dersom misjonærbarn kommer i utenomrettslige forhandlinger med en organisasjon knyttet til erstatningskrav, bidrar organisasjonen med tilskudd til kostnadene ved dette (inntil 10 timer juridisk bistand samt kostnader ved bruk av mekler inntil 10 timer dekkes til offentlig salærsats).

5) Organisering av arbeidet med handlingsplanen

Sendt bort i samarbeid med NORME og tilsluttede organisasjoner er ansvarlig for detaljering og iverksettelse av handlingsplanen

Foreningen Sendt bort vil være en sentral aktør i å starte opp og sette tiltakene ut i livet, og vil derfor få økonomisk støtte til driften fra organisasjonene i NORME-avtalen.

Også andre foreninger og organisasjoner kan etter søknad få økonomisk støtte dersom tiltak er i tråd med formål i handlingsplanen

Handlingsplan, retningslinjer og administrering av ordningene skal evalueres årlig

Foran de årlige evalueringene skal det utarbeides en rapport med oversikt over de tiltak som er gjennomført og en vurdering av effekten

6) Finansiering av tiltakene i handlingsplanen

Tiltakene anbefalt i handlingsplanen og andre aktiviteter som bidrar til formålet med planen, trenger finansiering

Respektive organisasjoner som tilslutter seg NORME-avtalen skal sette av penger til et fond (eller tilsv.) for å finansiere tiltakene knyttet til:

- Helsetilbud (pkt 4b)
- Etablere og arrangere møteplasser (pkt 4c)
- Økt kunnskap og historiefremføring (pkt 4d)
- Individuell oppreisning
- Juridisk bistand
- Økonomisk støtte til organisasjoner og foreninger (drift av Sendt bort)